

บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

The Roles of Administrators for Moral School Development on Teachers' Opinion under
The Private Education Office in Three Southern Border Provinces

นิสัลมีเยห์ อีซาเฮาะ (Nisalmeyah Isahoh)* ดร.สินชัย สุวรรณมณี (Dr.Sinchai Suwanmanee)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 248 คน ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษาประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ABSTRACT

This research aimed to study and compare the role of administrators in Moral school development on teachers' opinion under the Private Educational office in three southern border provinces. The sample of this study consisted of 248 instructors under the Private Educational office in three southern border provinces The Result of research found that the overall and individual roles of administrators under the Private office in three southern boarder provinces showed high level. and the comparison of result of the administrators role in Moral school development on instructors' opinion as revealed by instructors as overall were not different by different gender, education as well as working experience. The instructors who worked in different school size showed overall opinion in statistically significant at of .01.

คำสำคัญ: โรงเรียนคุณธรรม บทบาทของผู้บริหาร

Keywords: Moral School, The Roles of Administrators

* นิสิต หลักสูตรการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

** อาจารย์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายกำหนดให้โรงเรียนคุณธรรมเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (Key Performance Indicators: KPI) ในการประกันและการประเมินคุณภาพภายใน (Internal Quality Assessment: IQA) เพื่อเป็นหลักประกันให้กับชุมชนและผู้ปกครองได้มั่นใจว่าโรงเรียนที่บุตรหลานเรียนนั้นมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาที่นำรูปแบบนี้ไปใช้ จะถือเป็นหลักประกันพื้นฐานว่าสถานศึกษานั้นสามารถดำเนินการสร้างคนดีให้กับบ้านเมืองได้ ซึ่งต้องดำเนินการตามรูปแบบอย่างจริงจังและเป็นที่ยอมรับได้ โรงเรียนคุณธรรมเป็นสถานศึกษาที่ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในกระบวนการขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริม ความดีในรูปแบบต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาและปรับเปลี่ยนเป็น พฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 20 ปี (พ. ศ. 2560-2579) มีพันธกิจเสริมสร้างความมั่นคงแก่สถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขในสังคมพหุวัฒนธรรมบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพัฒนาการศึกษาทุกระดับสูงมาตรฐานสากลและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเสริมสร้างการบริหารจัดการเชิงบูรณาการในพื้นที่ให้มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล นอกจากนี้กลยุทธ์ของการพัฒนาการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง คือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมที่เน้นความมีวินัยในตนเองสูงความเป็นพลเมืองพลโลกและการดำรงตนตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อความมั่นคงด้านสังคมและเศรษฐกิจ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนจังหวัด, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำองค์กรสู่การเปลี่ยนแปลง ฉะนั้นผู้บริหารจึงเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา เพราะผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำและเป็นผู้สร้างขวัญกำลังใจให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดลักษณะนิสัยที่ต้องการในโลกยุคไร้อพอร์ตนูน ซึ่งการจัดการศึกษาที่สมบูรณ์นั้นจะต้องพัฒนาทั้งด้านความรู้ควบคู่ กับคุณธรรม ในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนั้นแผนพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาการศึกษาต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้กำหนดนโยบายและกลยุทธ์ โดยมี จุดเน้นการพัฒนาความรู้กับคุณธรรม

การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมจะต้องจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการเป็นผู้นำในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้เป็นบุคคลที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ และพัฒนาครูผู้สอน ในการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถ ความสนใจ ความต้องการ และเจตคติของผู้เรียน โดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการเรียนรู้ให้สามารถเรียนรู้เป็นเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและนำไปใช้ในการสร้างและเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้ประเทศมีคุณภาพที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศแบบยั่งยืน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนจะต้องกำหนดกลยุทธ์ โดยเปลี่ยนแปลงกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น และผู้บริหารจะต้องเร่งรัดพัฒนาครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ให้เป็นผู้ที่มีศักยภาพที่เหมาะสมที่จะให้การศึกษอบรมพัฒนาเยาวชนของชาติในฐานะที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสำคัญต่อประเทศชาติ (ไชยพร, 2556) สำนักงานการศึกษาเอกชนชายแดนใต้ในฐานะหน่วยงานที่มีพันธกิจหลักในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเอกชน ซึ่งประกอบด้วย จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส เป็นหน่วยงานการศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในพื้นที่ชายแดนใต้ มีโรงเรียนในสังกัด 282 แห่ง เพื่อให้ผลผลิตของการจัดการศึกษาคือนักเรียนมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญา มีความรู้คุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และให้นักเรียนมีคุณลักษณะคนไทยที่พึงประสงค์คือเป็นคนดีเก่งและมีความสุข(สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2560) ผู้วิจัยต้องการศึกษารายละเอียดของบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของ

ครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม สนับสนุนคุณธรรมในโรงเรียน เพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขนาดโรงเรียน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 699 คนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนคุณธรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 248 คน โดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามจำนวนโรงเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบ่งเป็น 3 ส่วน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

ส่วนที่ 2 และ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1964) ดังนี้

5	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้พัฒนาขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านเป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา พบว่ามีคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ และนำไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับครูโรงเรียนเอกชนจำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficients) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) พบว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .985

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการชี้แจงรายละเอียดของการทำวิจัย วัตถุประสงค์ และขอความยินยอมจากครูผู้เข้าร่วมวิจัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามกลับคืนที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด 225 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้สถิติได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างเป็นครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำนวน 225 คน เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 74.67 เพศชายมีจำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 25.33 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่วุฒิกศศึกษา ครูที่มีวุฒิกศศึกษาปริญญาตรี มีจำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 88.44 สูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 11.56 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ปฏิบัติงาน 1 – 5 ปี มีจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 39.56 6 - 10 ปี มีจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 10 ปี ขึ้นไป มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44 และจำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.56 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลางมีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่มีจำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 59.11

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ในภาพรวม และรายด้าน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

ด้าน	บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม	n = 225		ระดับ
		\bar{X}	S.D	
1	ด้านการสร้างการยอมรับและการรับรู้	4.1818	0.7248	มาก
2	ด้านการครูแกนนำ และ นักเรียนแกนนำ	4.1123	0.7386	มาก
3	ด้านการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน	4.0889	0.6837	มาก
4	ด้านการกำหนดวิธีการบรรลุคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน	4.1127	0.7217	มาก
5	ด้านการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง	4.1738	0.7345	มาก
6	ด้านการสร้างกลไกการขับเคลื่อนโรงเรียนคุณธรรม	4.1367	0.7662	มาก
รวม		4.1349	0.6707	มาก

จากตารางที่ 1 บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1349$) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างการยอมรับและการรับรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1818$) รองลงมา ด้านการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.1738$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.0889$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน

3.1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t บทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกเพศ พบว่า ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ตามวุฒิการศึกษาโดยภาพรวม พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไม่แตกต่างกัน

3.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวม พบว่าครูที่มีประสบการณ์ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างการยอมรับและการรับรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามตัวแปรขนาดโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.2601$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.9548$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.9500$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างการยอมรับ และการรับรู้มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.3192$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.9855$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.9733$) ด้านการสร้างครูแกนนำ และนักเรียนแกนนำ มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.2550$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.9152$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.8663$) ด้านการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.2202$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.8857$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.9580$) ด้านการกำหนดวิธีการบรรลุคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.2186$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.9600$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน

ขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.9580$) และด้านการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนแปลง มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.2857$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 4.0207$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.9739$) ด้านการสร้างกลไกการขับเคลื่อน โรงเรียนคุณธรรมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.2641$) รองลงมา คือ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 3.9450$) และครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.9853$)

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างการยอมรับและการรับรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงและด้านการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดโรงเรียน ได้ผลดังนี้ ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่าครูที่มีเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าครูที่มีปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปราย

ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านการสร้างการยอมรับและการรับรู้มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการลงมือปฏิบัติเพื่อบรรลุเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงและด้านการกำหนดคุณธรรมอัตลักษณ์ของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแก้วดา (2555) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าสภาพการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าในภาพรวม พบว่ากระบวนการวางแผนการปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงให้เหมาะสมมีการปฏิบัติในระดับที่มากที่สุด สำหรับค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่การปฏิบัติตามแผนรองลงมาด้านการวางแผนและด้านการปรับปรุงให้เหมาะสมตามผลการประเมินส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่การตรวจสอบผลการดำเนินงาน และสอดคล้องกับบัญญัติ (2559) การพัฒนาแนวทางการบริหาร โครงการโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำของโรงเรียน ก.ป.ร. ราช

วิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ผลการศึกษาพบว่าโรงเรียนดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ปีการศึกษา 2557-2558 บรรลุตามเกณฑ์เป้าหมายในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามตัวแปรเพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรเพศ พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามตัวแปรเพศ เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญเพศชายกับเพศหญิงเท่าเทียมกัน มีทัศนคติ ให้ความสำคัญต่อบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อพร้อมรับในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมให้เกิดขึ้นจริงการปฏิบัติงานร่วมกันสม่ำเสมอสอดคล้องกับรัชชิตา (2553) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับพนมพร (2557) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่าง เพราะ ผู้บริหารมีการสนับสนุน และเปิดโอกาส ใ้บุคลากรในโรงเรียน มีพัฒนาด้านความรู้ มีการสอดแทรกบูรณาการความรู้ ปลูกจิตสำนึกในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้แก่แก่นักเรียน ให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นผลให้ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกคนในการให้ความสำคัญ ตระหนักถึงคุณค่าในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับกรรยา (2546) ได้ศึกษาคุณธรรม จริยธรรมที่ปฏิบัติจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตรัชโยธิน ตามทัศนของครู พบว่า คุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาจำแนกตามวุฒิการศึกษา ไม่มีความแตกต่างกัน และสอดคล้องกับ รัชชิตา (2553) ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 1 ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็น ในภาพรวมไม่แตกต่างกันเพราะผู้บริหารมีความรู้หลักในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม มีการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน มีแนวทางในการพัฒนาที่ชัดเจน ทำให้เกิดความพอใจ นอกจากนี้มีการมอบหมายงานเหมาะสมตามความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานอีกด้วย สอดคล้องกับ ละเอียด (2546) ได้ศึกษาคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าผลการเปรียบเทียบคุณธรรมและ

จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามประสบการณ์การปฏิบัติงาน ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีทัศนคติต่อคุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ ชูชาติ (2550) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นของครูต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ พนมพร (2557) ได้ศึกษาสมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.4 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จำแนกตามตัวแปรขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน ในภาพรวมมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพราะบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม ขนาดของโรงเรียนต่างย่อมมีการพัฒนาที่แตกต่างกันไป เพื่อพร้อมรับในการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมที่สามารถปฏิบัติได้จริง ซึ่งในผลวิจัยนี้ จะเห็นว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดนั้นอาจเนื่องจากว่า โรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารที่มากด้วยประสบการณ์ มีมุมมองมั่นในการพัฒนาโรงเรียน เพื่อนำไปสู่โรงเรียนที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากรที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับหมายให้สำเร็จ ซึ่งแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด อาจเนื่องจากว่าสถานศึกษาขนาดเล็กที่ขาดความพร้อมในหลายๆด้าน ทั้งงบประมาณ ด้านบุคคล การดำเนินงานต่างๆ เป็นต้น และผู้บริหารส่วนใหญ่ก็มีประสบการณ์ในการบริหารงานมาอย่างยาวนาน อีกทั้งการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมในโรงเรียนขนาดเล็กที่มีบุคลากรจำนวนน้อย ก็ปรับเปลี่ยนได้ยากอีกด้วยสอดคล้องกับ สุทธิชนก (2557) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับเบญจพร (2557) ได้ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่าความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของข้าราชการครูจำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อุไรวรรณ (2558) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับที่ .05

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือและให้คำปรึกษาอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.ศิลป์ชัย สุวรรณมณี อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่าน รวมถึงผู้เชี่ยวชาญที่ได้ปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์รวมทั้งบุคคลที่ผู้วิจัยได้อ้างอิง

ทางวิชาการ ตามที่ปรากฏในบรรณานุกรม ตลอดจนคุณผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครูเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพัทลุงทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

เอกสารอ้างอิง

กรรยา รินสอน. คุณธรรมจริยธรรมที่ปฏิบัติจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขต รัชโยธิน ตามทัศนะครู. [วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. ชัยนาท : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม; 2546.

แก้วตา พึ่งตนเอง. การศึกษาการบริหารโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ในภาคตะวันออก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. [วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2555.

ชูชาติ สามารถกุล. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม นักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุริรัมย์ เขต 4. [วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. มุริรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์; 2550.

ไชยพร เรืองแท้. บทบาทของสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. [วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย; 2556.

บัญญัติ จันทรธา. การพัฒนาแนวทางการบริหาร โครงการโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำของโรงเรียน.ป.ร ราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ; 2559.

เบญจพร กาสว่างศ์. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. ว. มหาวิทยาลัย นครพนม 2557; 4(1), 74 – 80.

พนมพร พะวะ. สมรรถนะด้านคุณธรรมจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม . [การค้นคว้าอิสระ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา บริหาร การศึกษา]. นครพนม : มหาวิทยาลัยนครพนม; 2557.

รัชติดา เขชกลิ่น. บทบาทผู้บริหารกับการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของโรงเรียนคุณธรรม ชั้นนำ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากทมมหานคร เขต 1. [วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย; 2553.

ละเอียด แซ่คู. คุณธรรมและจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูผู้สอนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดราชสีมา. [วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา; 2546

สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. (2561). แผนยุทธศาสตร์การศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ 20 ปี [ออนไลน์] 2561 [อ้างเมื่อ 7 มิถุนายน 2561]. จาก <http://www.yalaopec.go.th>.

สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. การจัดกิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนเอกชน ตาม โครงการถอดบทเรียน โรงเรียนเอกชน ต้นแบบคุณธรรม จริยธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2560. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน; 2560

สุธันชนก ทรัพย์ชัย. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. [การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา]. กาญจนบุรี :
มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี; 2558.

อุไรวรรณ เดชาสิทธิ์. (2558). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมนักเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. ว. สารอาศรมวัฒนธรรมวลัย
ลักษณ์ 2558; 14(2), 105 – 109.

Cronbach, L. J. Essentials of Psychological Testing (5thed). New York : Harper and Row; 1990.

Krejcie, R. and Morgan, D. W. Determining Sample Size for Research Activities: Educational and
Psychological Measurement 1970; 30: 607-608.

Likert, R. The Human Organization : It's Management and Value. New York : Mc Graw-Hill; 1964.